

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо покращення доступу громадян до правосуддя»

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту Закону.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» була передбачена можливість проведення судового засідання в режимі відеоконференції під час трансляції з іншого приміщення, яке знаходиться поза межами приміщення суду, з використанням власних технічних засобів у цивільному, господарському та адміністративному процесах. Відповідні зміни були активно впроваджені в практику і використовуються досить успішно в усіх юрисдикціях, крім кримінальної.

Аналогічні правові норми закріплені Порядком роботи з технічними засобами відеоконференції зв'язку під час судового засідання в адміністративному, цивільному та господарському процесах за участі сторін поза межами приміщення суду, затвердженим наказом Державної судової адміністрації України від 23.04.2020 № 196 (надалі – порядок).

Водночас кримінальне провадження здійснюється в таких же умовах об'єктивної реальності, які і інші види судочинства. Отже, фактори, які зумовлюють впровадження і активізацію застосування власних технічних засобів учасників, мають враховуватися і при розгляді заяв, скарг і клопотань у кримінальному провадженні, якщо про це заявляє ініціатор таких розглядів, в нього наявні відповідні технічні можливості, а їх застосування не може негативно відобразитися на дотриманні належної правової процедури та на результаті судового засідання в контексті захисту прав і інтересів учасників кримінального провадження.

У зв'язку з продовженням карантину значна частина учасників кримінальних проваджень заявляють про неможливість прибути до суду з причин, пов'язаних із карантинними заходами, зокрема перебування на самоізоляції. В таких випадках розумні строки розгляду кримінальних проваджень можуть бути порушені. Водночас у багатьох із таких випадків є можливим розглядати кримінальне провадження в режимі відеоконференції з дому або офісу відповідних учасників із використанням технічних засобів.

Оскільки встановлення особи учасників та вручення пам'яток про права і обов'язки, як правило, здійснюється лише один раз, коли особа вперше бере участь у судовому засіданні по справі, потреба в постійному перебуванні судового розпорядника або секретаря судового засідання поруч із учасником відсутня.

Понад те, практики застосування відеоконференцій у кримінальному провадженні уже присутні під час досудового розслідування та здійснення судового провадження у окремих судах і потребують врегулювання на законодавчому рівні - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98621281>; <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92143707>.

2. Цілі і завдання проекту Закону

Забезпечити розширення доступу громадян до правосуддя у кримінальному процесі шляхом законодавчого врегулювання можливості проведення процесуальних дій у режимі відеоконференції із застосуванням власних технічних засобів під час кримінального провадження.

3. Загальна характеристика і основні положення

Законопроектом передбачається внесення змін до статті 336 Кримінального процесуального кодексу України.

Так, пропонується розширити сферу застосування статті на усе кримінальне провадження і передбачити можливість використання відеоконференції і під час досудового розслідування.

Зміни в частини четверту і п'яту статті 336 надають можливість учасникам кримінального провадження використовувати власні технічні засоби зв'язку із забезпеченням належної правової процедури, прав та інтересів учасників кримінального провадження та особливостей підтвердження осіб учасників кримінального провадження.

Передбачається можливість використання одного приміщення з використанням власних технічних засобів як для одного, так і для декількох учасників кримінального провадження.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері регулювання.

Основними нормативними актами у даній сфері правовідносин є Конституція України, Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування.

На момент внесення проект Закону не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Прогноз наслідків прийняття законопроекту.

Прийняття проекту Закону дозволить забезпечити покращення доступу громадян до правосуддя та розширить застосування технічних засобів під час здійснення кримінального провадження.

Народний депутат України

Юрчишин Я.Р. (№ 215)

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Юрчишин Ярослав Романович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000009B1531003C658F00
Дійсний до: 29.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 215д9/1-2021/300579 від 28.09.2021

655763